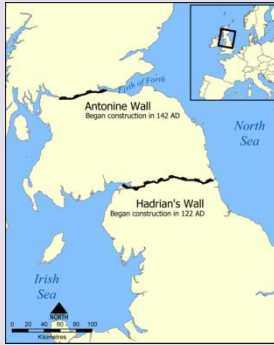

De muren van Hadrianus en Antoninus

De Muur van Hadrianus (Latijn: Vallum Hadriani, Engels: Hadrian's Wall) werd gebouwd onder Hadrianus, keizer van Rome van 117 tot 138 na Chr. De keizer wilde overal in het rijk persoonlijk zijn militaire apparaat inspecteren en de provincies zelf leren kennen. Daarom reisde hij sinds 121 het gehele Romeinse Rijk door. Na een bezoek aan Britannia liet hij daar van 122 tot 128 de 117 km lange muur bouwen, die als onderdeel van de limes (versterkte grenslijn van het rijk, waaronder Vindolanda) tot eind 4e eeuw dienst deed. Hadrianus' opvolger keizer Antoninus Pius herhaalde dit project door vanaf 142 de noordelijker Muur van Antoninus (Antonine Wall) aan te leggen.

De muur van Hadrianus van steen en plaggen (Engels: turf) was een versterking over de gehele breedte van Groot-Brittannië en had als doel om de Romeinse noordgrens te beschermen en invallen van de stammen, later bekend onder de naam Picten, vanuit het noorden (het latere Schotland) te voorkomen. Daarnaast diende hij als symbool van de Romeinse macht, zowel in Britannia als in Rome. In de enige Romeinse bron over de muur staat dat hij diende om de Romeinen te scheiden van de barbaren. De muur vormde ook de noordelijke grens van het Romeinse Rijk en was een van de best bewaakte stukken. Vermoedelijk deden de poorten in de muur ook dienst als douaneposten, om zo de handel doorgang te kunnen laten vinden. De muur liep van de Solway Firth naar de Tyne (tussen het huidige Carlisle en Newcastle) en lag enige kilometers ten zuiden van de huidige grens met Schotland. Hij werd aanvankelijk opgetrokken met een breedte van 3 meter, hoewel later gebouwde delen iets smaller waren. De hoogte was vermoedelijk tussen de 4 en 5 meter. Op vaste afstanden lagen 14 grote en 80 kleinere forten. Gezien van noord naar zuid bestond het verdedigingswerk uit een glooiing met een diepe gracht voorzien van puntige staken, dan kwam de muur zelf. Daarvoor lag een militaire weg voor de verplaatsing van goederen en manschappen, en tenslotte waren er twee verhogingen met weer een gracht ertussen. Deze vallum vormde de begrenzing van het militaire gebied.

De muur werd bemand door naar schatting 9000 man. Zij kregen hevige aanvallen te verwerken in 180 en vooral in 196 en 197 NJ, waarbij ernstige verliezen waren te betreuren. De muur onderging een uitgebreide reconstructie onder Septimius Severus. Door diens harde optreden tegen de verschillende opstandige stammen bleef het daarna relatief rustig in het gebied. Aangenomen wordt dat garnizoensleden zich ook hebben vermengd met de plaatselijke bevolking en volledig integreerden. De Muur werd door ontwikkelingen elders overbodig.

De Muur van Antoninus (Engels: Antonine Wall) is door de Romeinen gebouwd in het huidige Schotland, ter hoogte van de rivieren Clyde en Forth. Het doel van de muur was om invallen van de stammen, de latere Picten, vanuit het noorden te voorkomen. In de loop van de tijd is de muur bijna geheel verdwenen, maar er zijn nog steeds delen te zien, onder andere in Falkirk. De bouw van de Muur van Antoninus begon ongeveer in 142 NJ., tijdens het bewind van keizer Antoninus Pius. Na 12 jaar was de bouw gereed. De muur is 63 kilometer lang en loopt van Old Kilpatrick aan de Firth of Clyde in het westen naar Bo'ness bij Falkirk aan de Firth of Forth in het oosten. De muur moest de

langere Muur van Hadrianus, die 160 kilometer zuidelijker lag, vervangen als grens van de Romeinse provincie Britannia. Hij is gebouwd van plaggen op een stenen fundering. Om de twee mijl was een fort gebouwd. Het best bewaarde is Rough Castle, niet ver van Falkirk. De muur werd al na twintig jaar verlaten, toen de Romeinse legioenen zich terugtrokken op de Muur van Hadrianus rond 162. Na een serie aanvallen in 197 arriveerde keizer Septimius Severus in Schotland in 208 om de grens te stabiliseren en delen van de muur werden gerepareerd. Deze herbezetting van de muur heeft maar enkele jaren geduurd.